

Tartsunk lépést a Pythonnal: a 2.2-es változat

A Python 2.2-es változata pótolja a nyelv néhány jól ismert hiányosságát, és pár jól használható új szerkezetet is bemutat.

A Python 2.2-es 2001 végén jelent meg, és a 2.2.1-es hibajavító változatot a PythonLabs és a Zope Co. fejlesztői közösen mostanában készítették el. A 2.2-es tele van új lehetőségekkel és képességekkel, amelyek közül nem egy jelentős előrelépés a nyelvben. Ezek a fejlesztések nagymértékben kitágítják a Python-fejlesztők lehetőségeit. A Pythonnal egyszerű, ugyanakkor sokrétű fejlesztőeszközhöz jutunk, amely a parancsnyelvek egyszerűségét a gépi kódban futó objektumközpontú nyelvek erejével egyesíti. A Python segítségével (mely jelölés a Python egy Javára lefordított változatát takarja) a Java-programozók egy új és könnyen használható alkalmazásfejlesztő eszközzel ismerkedhetnek meg. Ha figyelemmel szeretnéd követni a mindennapi eseményeket, olvasd a PEP-eket, vagyis a Python fejlesztésére irányuló javaslatok gyűjteményét, amelyeket azért hoznak létre, hogy a Python-közösség egyetlen átgondolásra alkalmas ötlete se vesszen kárba. Mielőtt mérlegelni kezdenék egy változtatás szükségességét, tanulmányozzák a változtatással együttjáró gondokat és a lehetséges megoldásokat, valamint azok módszertani részleteit. Nemcsak a PEP-ek pontos részleteit, de jelenlegi állapotukat is pontosan megtudhatod a weboldalon (lásd a *Kapcsolódó címeket*). Az egyeztetéseket követően a Python-változatok kiadása előtt minden egyes PEP-ről eldöntik, hogy érdemes-e az adott ötletet megvalósítani vagy sem. Például a 2.2-es változat (beleértve a 2.2.x-es alváltozatokat is) elsősorban öt PEP-re épül, melyek a következők: 234, 238, 252, 253 és 255.

A kezdők számára a 2.2-es változattal elkezdődött a Python egész típusainak és kiterjesztett egész típusainak egyesítési folyamata (integer és long integer). Ezentúl az egész számokkal végzett számítások nem okozhatnak túlsordulást, mivel ha egy eredmény nem fér el az egész típus által megszabott tartományban, önmagától kiterjesztett egész típussá alakítódik. Az új változattal együtt az egymásba ágyazott érvényességi körök is teljesen hatályba léptek, amelyek az eddigi két érvényességi körre épülő rendszert hivatottak leváltani (PEP 227). Bár ez a lehetőség már a 2.1-es változatban megjelent, most már az ott még kötelező `from __future__ import nested_scopes` utasításra sincsen szükség, mivel ez vált az alapértelmezett viselkedésformává. Az Unicode-támogatást UCS-4-re fejlesztették (32-bites előjel nélküli egész típusok támogatása, bővebben: PEP 261). Kevésbé jelentős változásokon ment keresztül a *Python Standard Library*, többek között bővült egy új e-mail csomaggal, egy XML-RPC-modullal, a foglalat (socket) modulot képessé tették IPv6-kezelésre, és belekeült egy új, okos profiler is.

A 2.2-es változat legjelentősebb újításai a léptető és az előállító, amelyek módosítják az osztás művelettel tulajdonságait, valamint egyesítik a típusokat és az osztályokat.

Léptetők

A léptető (iterators) segítségével a programozónak lehetősége nyílik sorban végiglépkednie egy adathalmaz elemein. Ez

akkor különösen hasznos, ha különböző típusokat tartalmazó lista elemein lépkedünk végig. A Python sorszámozott típusainak (listák, karakterláncok és úgynevezett tuple-ok) a kezelése is meglehetősen egyszerű, akár egy `for` ciklussal végiglépkedhetünk rajtuk anélkül, hogy bármiféle különleges dolgot kellene tennünk. A Python léptetői sorszámozott típusokkal gond nélkül működnek, de az új változattól kezdődően a nem sorszámozott típusok is könnyen kezelhetők, a felhasználó által létrehozott objektumokat is beleértve. A léptetők segítségével bármilyen Python-típuson végiglépkedhetünk.

Nos, ez tényleg jól hangzik, de miért is van szükség léptetőkre a Pythonban? Erre különösen a PEP 234 tér ki, amely ezeket a pontokat említi:

- Bővíthető léptetőfelületet hozni létre.
- A listákon való léptetések frissítéséért.
- A szóártípusok léptetésének jelentős mértékű felgyorsítására.
- Egy valódi léptetőfelület létrehozására ellentétben az eltaró tagfüggvényekkel, melyeket eredetileg az elemek véletlenszerű elérésére hoztak létre.
- Egy visszirányú együttműködést biztosító felület létrehozásáért, amely a már létező felhasználói osztályokkal és objektumkiterjesztésekkel működik együtt – ezek sorszámozott típusokat és hozzárendeléseket valósítanak meg.

Egy tömörebb és olvashatóbb szerkezet létrehozásáért, amely nem sorszámozott elemeken is képes léptetést megvalósítani (például állományokon és hozzárendeléseken).

Léptetőket kétféleképpen hozhatunk létre: vagy a `beépített iter() függvényen keresztül, vagy közvetlenül azokon az objektumokon használhatjuk őket, melyekbe ezt a lehetőséget beépítették. Például a listáknak van beépített léptetői felülete, amely nem változott, és a for mindegyikElem in Lista utasításnak megfelelően használható.`

Az `iter()` (objektum) függvény meghívásával az objektumnak megfelelő léptetőtípushoz jutunk. A léptetőknak egyetlen tagfüggvénye van, a `next()`, ami a következő elemmel tér vissza. Az új `StopIteration` kivétel hivatott jelezni, ha a vezérlés elérte a lista végét.

Természetesen a léptetők használata esetén is számolnunk kell bizonyos korlátozásokkal: nem lehet visszafelé léptetni, nem lehet a készlet elejére ugrani, és a léptetők másolása sem lehetséges. Ha ugyanazon az objektumon szeretnél újra végigugrálni (vagy egyszerre több példányon), létre kell hoznod egy másik léptető objektumot.

Sorszámozott típusok

Mint már említettük, sorszámozott típusok esetén a léptetők az elvárásoknak megfelelően működnek:

```
>>> myTuple = (123, 'xyz', 45.67)
>>> i = iter(myTuple)
>>> i.next()
123
```

```
>>> i.next()
·xyz·
>>> i.next()
45.67
>>> i.next()
Traceback (most recent call last):
  File "", line 1, in ?
StopIteration
```

Valódi program esetén a fenti kódrészletet egy `try-except` blokkba ágyaztuk volna be. A sorszámozott típusok alapértelmezésben léptetővel rendelkeznek, mint az a `for` ciklus esetén is látható:

```
for i in seq:
    csinalj_valamit(i)
```

Ha jobban megnézzük a fenti utasítást, látható, hogy valójában nem más, mint egy léptetőszerkezet:

```
fetch = iter(seq)
while 1:
    try:
        i = fetch.next()
    except StopIteration:
        break
    csinalj_valamit(i)
```

Mivel a `for` ciklus önműködően meghívja a léptető `next()` tagfüggvényét, ezért a kódon nem szükséges változtatni. Az `iter()` beépített függvénynek egy másik formája is létezik, az `iter(megh_vhat_elem, irszem)`, amely az előzőekhez hasonló léptetővel tér vissza. A különbség annyi, hogy a lép-

tető `next()` tagfüggvényének a meghívása az egymás után következő elemekért minden alkalommal a *megh_vhat_elem()* függvényt hívja meg, és amennyiben a visszatért érték megegyezik a megadott `irszem` értékkel, a léptető egy `StopIteration` kivételt dob.

Szótárak

A szótárak és az állományok két típusa esetén történtek a léptetők terén a legnagyobb változások. A szótár típus léptetője a típus kulcsain lépked sorban végig. A `for mindenKulcs in myDict.keys()` utasítás lerövidíthető `for mindenKulcs in myDict` alakba, mint az az 1. listában is látható.

Emellett három új, léptetéssel kapcsolatos tagfüggvény is bevezetésre került: `myDict.iterkeys()` – léptetés a szótár kulcsain, `myDict.itervalues()` – léptetés a szótár értékein és `myDict.iteritems()` – léptetés a kulcs/érték párokon. Az `in` művelettel úgy módosult, hogy a segítségével ellenőrizhető, hogy egy adott kulcs létezik-e a szótárban. Ez annyit tesz, hogy a `myDict.has_key(valamilyen_kulcs)` kifejezés *valamilyen_kulcs* `in myDict` alakra egyszerűsíthető.

Állományok

Az állományobjektumokhoz egy olyan léptetőobjektum társul, mely a `readline()` tagfüggvényt hívja meg. Vagyis az `in` művelettel egy szöveges fájl sorain lépkedhetünk végig – az eddig megszokott `for egySor in myFile.readlines()` alak helyett a sokkal egyszerűbb `egySor in myFile` alakban:

```
>>> myFile = open('config-win.txt')
>>> for egySor in myFile:
...     print egySor,
        # egy további új sor beszerésével az elızı
# sorzár vesszi feladatnak megváltoztatása
...
[EditorWindow]
font-name: courier new
font-size: 10
>>> myFile.close()
```

Osztályok

Saját léptetők létrehozása osztályok esetén is lehetséges. Ilyen módon elkerülhető a `__getitem__()` osztály tagfüggvény túlterhelése. A `__getitem__()` túlterhelésével az osztályhoz tartozó valamennyi elem bármely sorrend szerint kikérhető, ezt azonban egyes objektumok logikailag nem teszik lehetővé. Ha a `__getitem__()` helyett léptetőt használunk, egyértelműen megadhatjuk, hogy a felhasználó egy adott objektummal milyen műveleteket végezhet.

Létrehozhatjuk egy osztály saját léptetési rendszerét, ha olyan módon takarjuk el az osztály `__iter__()` tagfüggvényét, hogy az saját magát adja vissza, vagyis minden objektum saját magával tér vissza. Ezt követően pedig a `next()` tagfüggvényt kell eltakarni:

```
def __iter__(self):
    return self

def next(self):
    # visszatérős a következő elemmel,
# vagy StopIteration kivétel dobása.
```

Ezek alapján nézzünk meg egy egyszerű példát! Ezúttal egy sorszámozott listából térünk vissza egy véletlenszerűen kivá-

1. lista Egy szótár léptetése

```
>>> legends = { ('Poe', 'r'):
                (1809, 1849, 1976),
...             ('Gaudi', 'Op t0sz'):
                (1852, 1906, 1987),
...             ('Freud', 'pszichoanalitikus'):
                (1856, 1939, 1990) }
...
>>> for eachLegend in legends:
...     print 'N0v: %s\tFoglalkoz0s: %s' %
...           eachLegend
...     print '  Sz let0si idi: %s\tHal0l:
...           %s\tAlbum: %s\n' %
...           legends[eachLegend]
...
N0v: Freud      Foglalkoz0s: pszichoanalitikus
  Sz let0si idi: 1856   Hal0l: 1939
                        Album: 1990

N0v: Poe        Foglalkoz0s: r
  Sz let0si idi: 1809   Hal0l: 1849
                        Album: 1976

N0v: Gaudi      Foglalkoz0s: Op t0sz
  Sz let0si idi: 1852   Hal0l: 1906
                        Album: 1987
```

2. lista Osztályok léptetése

```
import random
class RandSeq:
    def __init__(self, seq):
        self.data = seq

    def __iter__(self):
        return self

    def __next__(self):
        return random.choice(self.data)

>>> from randseq import RandSeq
>>> for eachItem in RandSeq(['k1', 'pap r',
                             'oll']):
>>>     print eachItem
oll
oll
k1
pap r
pap r
oll
:
```

lasztott elemmel (2. lista). Ez a példa a sorszámozott típusok léptetőinek néhány nem szabványos alkalmazását mutatja be. Az sem nevezhető szokványosnak, hogy esetünkben ez a léptetés végtelen. Mivel az elemeket szabálytalan sorrendben hívjuk meg, sosem futunk ki az elemekből, így a `StopIteration` kivétel sem jelentkezik.

A 3. listában osztályunk felhasználásával egy léptetőobjektumot hozunk létre, de ahelyett, hogy egyszerre csak egy elemmel térnénk vissza, a `next()` tagfüggvényben értéként megadjuk, hogy a tagfüggvény egyszerre hány elemmel térjen vissza. Lássuk csak:

```
>>> a = AnyIter(range(10))
>>> i = iter(a)
>>> for j in range(1,5):
>>>     print j, '...', i.next(j)
1 : [0]
2 : [1, 2]
3 : [3, 4, 5]
4 : [6, 7, 8, 9]
```

Változtatható objektumok és léptetők

Mielőtt továbblépnénk az előállítókra, jegyezzük meg, hogy nem éppen okos dolog akkor megváltoztatni az objektumok tulajdonságait, amikor éppen valamilyen léptetővel dolgozunk rajtuk. Ez már a léptetők feltűnése előtt is nehézségeket okozott. Népszerű példa ennek bemutatására, ha egy listán próbálunk meg végiglépdelni és bizonyos feltételek teljesülése (vagy nem teljesülése) esetén egyes elemeket eltávolítani belőle:

```
for egyURL in osszesURL:
    if not egyURL.startswith('http://'):
        mindenURL.remove(egyURL) # IGEN!!
```

A listát kivéve a sorszámozott típusok mindegyike megváltoztathatatlan, így csak a listákkal lehet gond. Egy sorszámozott

3. lista Léptetőobjektum létrehozása saját osztállyal

```
#!/usr/bin/env python

class AnyIter: # t bb elem l0ptet0se
    def __init__(self, data, safe=0):
        self.safe = safe # legy nk
        # vatosak
        self.iter = iter(data) # a l0ptetivel

    def __iter__(self): # l0pteti-
        # osztály
        return self

    def next(self, howmany=1): # k l nleges
        # next()

        retval = []
        for eachItem in range(howmany):
            try:

                retval.append(self.iter.next())
            except StopIteration:
                # kiv0tel dob0sa t0el
                # sok elem k0rtn0l kevesebb eset0n
                if self.safe == 0:
                    raise
                # "biztons0gos" zemm d:
                # a k0rtn0l kevesebb elem
                # visszaad0sa
                else:
                    break

        return retval
```

típus esetén a léptető csak a éppen pillanatnyi elem sorszá-
mát tárolja, így ha megváltoztatod a lista elemeit, az érintett
elemeket a léptető figyelmen kívül hagyja. Ha kifutsz az
elemekből, értelemszerűen `StopIteration` kivétel dobódik,
amennyiben viszont új elemeket adsz a listához, a léptetés
folytatható (4. lista).

Ha egy szótár kulcsai között léptetsz, közben a szótárt nem
szabad megváltoztatnod! A szótár `keys()` tagfüggvénye által
visszaadott lista természetesen kivétel ez alól, mert teljesen
független a szótár tartalmától.

A léptetők ugyanakkor sokkal szorosabb kapcsolatban állnak a
pillanatnyi objektummal, mint hinnénk, és nem hagyják, hogy
az ilyen objektumokkal tudatlanul játszódjunk:

```
>>> myDict = {'a': 1, 'b': 2, 'c': 3, 'd': 4}
>>> for egyKulcs in myDict:
...     print egyKulcs, myDict[egyKulcs]
...     del myDict[egyKulcs]
...
a 1
Traceback (most recent call last):
  File "", line 1, in ?
RuntimeError: dictionary changed size during
    iteration
```

Ennek a figyelmességnek köszönhetően a hibát okozó szer-
kezetek egyszerűen elkerülhetők. A léptetőkkal kapcsolatos
teljes leírásért forduljunk a 234-es PEP-hez.

4. lista Példa a léptetőkre

```
>>> langs = ['.c.', '.perl.', '.tcl/tk.']
>>> langIter =iter(langs)
>>> langs.append('.c++.')
>>> langIter.next()
.c.
>>> langIter.next()
.perl.
>>> langIter.next()
.tcl/tk.
>>> langs
[.c., .perl., .tcl/tk., .c++.]
>>> langIter.next() # miután a léptető
# objektumot létrehoztuk
.c++.
>>> langs.remove(.perl.)
>>> langs.append(.ruby.)
>>> langs
[.c., .tcl/tk., .c++. , .ruby.]
>>> langIter.next() # nincs több elem
Traceback (most recent call last):
  File "", line 1, in ?
    langIter.next()
StopIteration
>>> langs.append(.java.) # új elem
# hozzáadása a sor végéhez
>>> langIter.next() # léptetés folytatása
.java.
```

1. táblázat Léptetők az előállítók ellenében

Mi a t?	t megadása	A t.next() eredményeinek meghívása...
Iterator	t = iter(obj)	következő elem (vagy StopIteration kivétel)
Előállító	def t(...):	az eltárolt veremkeret visszaállítása... következő elem visszaadása ... vagy StopIteration exception

Az előállítók

Az előállító a léptető alapötletéből fejlődtek ki. A fő érv az előállító mellett az, hogy lehetővé teszik a függvények egyes hívásai közti állapotok elmentését. A statikus változók – a C függvényeiben megismertekhez hasonlóan – értékeiket képesek megőrizni a függvények egyes hívásai között. Ez részben megoldja a gondot, de igazi megoldást egy olyan változó bevezetése jelentene, amely léptetőként képes működni, de két függvényhívás közt is megőrzi az állapotát, és ha újra meghívják, ugyanott tudja folytatni, ahol előzőleg abbahagyta. Nos ez az, amit az előállító valójában tesznek. Megvalósítják és ugyanakkor ötvözik a léptető és a folytatható függvények működését. Ha meghívjuk őket, bármikor ugyanott bírják folytatni, ahol a futásuk előzőleg félbemaradt, mivel a folytatáshoz szükséges összes adatot tárolják, így bármikor képesek a következő elemet szolgáltatni. A feladat megvalósításához egy új kulcsszó is bevezetésre került, a `yield`, amely nem valódi függvényvisszatérést valósít meg, hanem csak egy értéket ad át (a keretobjektumot leemeli a veremről).

A vissz irányú együttműködés biztosításáért (arra az esetre, ha egy már korábban létező program felhasználja a `yield` kulcsszót mint azonosítót) az előállító használatát a `from __future__ import generators` utasítással előre kell jelezni. A létrehozók előbb-utóbb mindenképpen szabvánnyá válnak (2.3?), így erre a későbbiekben már nem lesz szükség. A létrehozóknak létezik még egy a léptetőkhöz hasonló tulajdonsága: ha a vezérlés eléri a függvény végét vagy egy `return` utasítást, és már nincs több átadandó érték, a léptetőkhöz hasonlóan az előállító is `StopIteration` kivételt dob. Egy egyszerű példa:

```
def egyszeruGen():
    yield 1
    yield .2 --> punch!
```

Most pedig hívjuk meg ezt a függvényt, és egy előállító objektumot fogunk visszakapni:

```
>>> egyszG = egyszeruGen()
>>> egyszG.next()
1
>>> egyszG.next()
.2 --> punch!
>>> egyszG.next()
Traceback (most recent call last):
  File "", line 1, in ?
    egyszG.next()
StopIteration
```

Esetleg még találóbban: `for mindenElem in egyszeruGen(): print mindenElem`. Természetesen ez egy buta példa. Úgy értem, miért nem használunk inkább léptetőt erre a célra? Egyszerűbben megérthető, hogy mire gondolok, ha egy függvény rugalmasságát igénylő sorszámozott típuson próbálunk meg léptetni ahelyett, hogy ugyanezt egyszerű statikus objektumokat tartalmazó sorszámozott listával tennénk. A következő példában olyan véletlenszerű léptetőt hozunk létre, amely egy sorszámozott típust vár értékként, és annak egy véletlenszerűen kiválasztott elemével tér vissza:

```
from random import randint
def randIter(seq):
    while len(seq) > 0:
        yield seq.pop(randint(0, len(seq)-1))
```

Itt az a különbség, hogy minden elem, amellyel visszatérünk, egyben el is távolítódik, vagyis mintha a `list.pop()` és `random.choice()` függvényeket egyesítenénk:

```
>>> for mindenElem in randIter([123, .xyz.,
45.678, 9j]):
...     print mindenElem
...
.xyz.
9j
45.678
123
```

Az 1. táblázat a léptető és az előállító közötti különbségeket összegzi. Ha fellapozod a 234-es és 255-ös PEP-eket, a témával kapcsolatos további érdekességeknek is utánanézhetsz.

Az osztásjel megváltozott tulajdonságai

Valószínűleg ennek a tulajdonságnak a léte a legvitatottabb az új Python-változatban. Természetesen számos érvet sorakoztathatunk fel ennek az új tulajdonságnak a megléte mellett, csakhogy ellene is akad egy-kettő. Végül azok győztek, akik valódi osztást szeretnének megvalósítani. Ahhoz, hogy megértjük, mit is jelent ez a változás valójában, hozunk létre (újra) néhány osztási alapszabályt, és határozzuk meg, hogyan működjön egész és valós számok esetén.

- **Klasszikus osztás**

Ha egész számokat osztunk, úgy klasszikus osztás esetén az eredmény is egész szám lesz, amely úgy jön létre, hogy a tizedesrészt az osztás levágja (lásd alább az *Osztás kerekítéssel* című részt). Ha valós számokat osztunk, az eredmény is valós szám lesz, mégpedig az osztás valódi végeredménye (lásd a *Valódi osztás* részt). Lássuk csak, hogyan működik az osztás napjainkban a Pythonban:

```
>>> 1 / 2      # egész számok osztásakor
      # egész 0rtóket kapunk
0
>>> 1.0 / 2.0  # val s számoknál
      # az eredmény is val s
0.5
```

- **Valós osztás**

Valós osztásról akkor beszélünk, ha egy osztás eredménye a két szám valódi hányadosát adja vissza. A Python 3.0 közeledtével ezen a téren is nagy változásoknak nézhetünk elébe. Jelenleg, ha valaki a valódi osztás lehetőségeit szeretné kihasználni, ki kell adnia a `from __future__ import division` utasítást. Ennek következtében az osztásjel valódi osztást fog megvalósítani:

```
>>> from __future__ import division
>>>
>>> 1 / 2      # val s eredményt ad vissza
0.5
>>> 1.0 / 2.0  # mint ahogyan ez is
0.5
```

- **Osztás kerekítéssel**

Az új osztásjel (`//`) minden esetben egy lefelé kerekített (helyesebben: a számegyenesen balra eltol) egész számmal tér vissza, függetlenül a műveletben résztvevő értékek numerikus típusától. Ez a műveleti jel már a 2.2-es változatban is megtalálható anélkül, hogy a `__future__`-ből bármilyen tulajdonságot be kellene illesztenünk:

```
>>> 1 // 2     # Egész számok esetén lefelé
      # kerek tett egész eredmény.
0
>>> 1.0 // 2.0 # Val s számok esetén lefelé
      # kerek tett val s eredmény.
0.0
>>> -1 // 2   # Ennek az eredménye egy a
      # számegyenesen balra eltol
      # 0rtók.
-1
```

Anélkül, hogy bármiféle vitába bocsátkoznánk ezzel a változással kapcsolatban, az érzés olyan, mintha a Python osztásjele

2. táblázat Az osztásjel új tulajdonságai

Műveleti jel	2.1.x vagy régebbi	2.2 vagy újabb („import division” nélkül)	2.2 vagy újabb („import division” megadásával)
/	klasszikus	klasszikus	valódi
//	–	kerekítéses	kerekítéses

a kezdetek óta hibás lenne, különösen azok számára, akiknek a Python az első programozási nyelvük, és nincsenek hozzászokva az effajta osztáshoz. Ezt *Guido van Rossum* a *What's New in Python 2.2 (A Python 2.2 újdonságai)* című ZPUG-beszélgetésben a következőképpen szemlélteti:

```
def sebesseg(tavolsag, osszesIdo):
    arany = tavolsag / osszesIdo
```

Ez a példafeladat rossz, mivel az eredménye teljes mértékben a felhasznált numerikus típusoktól függ. Ha egész számokat adsz meg eredménynek, merőben más eredményhez jutsz, mintha valós típusokat használnál. Hogy eloszlassd a kétséget, a következő átalakításokat kell fejben elvégezned:

```
>>> 1 == 1.0
1
>>> 2 == 2.0
1
>>> 1 / 2 == 1.0 / 2.0  # klasszikus osztás
0
```

Ha a Python újfajta osztását hasznárod fel, ismét helyreáll a rend a világegyetemben:

```
>>> from __future__ import division
>>> 1 / 2 == 1.0 / 2.0  # val di osztás
1
>>> 1 // 2 == 1.0 // 2.0 # kerek tőses
      # osztás
1
```

Mindamellet, hogy az effajta megoldás tűnik igazinak és helyesnek, alkalmazása esetén sem kerülhetjük el korábbi kódjaink hibássá alakulását. Szerencsére ennek a Python fejlesztői is tudatában voltak, és ez az újfajta osztási tulajdonság csak a 3.0-s változattól kezdődően lesz az alapértelmezett, ami még évekre van tőlünk. Azok, akik ezt az új osztási formát kívánják felhasználni, ezt a tulajdonságot beilleszthetik, vagy a Pythont a `-Qnew` kapcsolóval meghívva az újfajta osztást ugyancsak érvényre juttathatják. Létezik néhány kapcsoló, melyeket megadva a Python figyelmeztet, ha a régi osztás tulajdonságaira építünk, így készítve fel minket a majdani Python 3.0-s időkre. A 238-as PEP-ből további adatokat tudhatsz meg, és a témával kapcsolatban a <http://comp.lang.python> csoportban folyó heves vitákat sem árt átolvasgatni. A 2. táblázat összegzi az osztással kapcsolatos új és régi tulajdonságokat.

Típusok és osztályok összefésülése

A típusok és osztályok összefésülése már jó ideje a Python kívánságlistáján várakozott. A programozók családítottak voltak, hogy a már létező típusokat (például: a listákat) nem tudták

továbbszármaztatni, sem a tulajdonságaikat kibővíteni. A témával kapcsolatban ajánlatos mind a kapcsolódó PEP-eket, mind Guido írását fellapozni, ami azok számára készült, akik gyorsan meg szeretnének ismerkedni ezzel az új tulajdonsággal, anélkül, hogy a PEP-eken kellene átrágni magukat, és esetleg elveszniük az ott felsorakoztatott megannyi részletben (lásd a *Kapcsolódó címeket*). Mindezek szemléltetésére egy ötletes példát is láthatunk, melyben a Python listáit bővítjük ki fejlett veremkezelési lehetőségekkel. A `stack2.py` példaprogram megszületését egy korábbi léptető példamotíválta (lásd a 6.2-es példát a Core Python Programming oldalon).

```
#!/bin/env python

stack2.py származtatás kibővített egy listát.

class Stack(list):

    def __init__(self, *args):
        list.__init__(self, args)
        # a szli osztály
        # létrehoz függvénynek meghívása

    def push(self, *args):
        for eachItem in args:
            # egyszerűen tbb elem
            self.append(eachItem)
            # is tehető

    def pop(self, n=1):
        if n == 1: # egyetlen elem kiemelése
            return list.pop(self)
        else: # több elem
            # visszakeresés
            return [list.pop(self) for i in
                    range(n)]
```

Alább látható a legutóbbi példánk kimenete:

```
>>> from stack2 import Stack
>>> m = Stack(123, 'xyz')
>>> m
[123, 'xyz']
>>> m.push(4.5)
>>> m
[123, 'xyz', 4.5]
>>> m.push(1+2j, 'abc')
>>> m
[123, 'xyz', 4.5, (1+2j), 'abc']
>>> m.pop()
'abc'
>>> m.pop(3)
[(1+2j), 4.5, 'xyz']
>>> m
[123]
```

Azon túl, hogy képesek vagyunk beépített típusokat származtatni, érdemes még kiemelni az új stílusú osztályok egyes tulajdonságait:

- Osztálylétrehozó függvények típuskényszerítése
 - Új `__class__`, `__dict__` és `__bases__` tulajdonságok.

– A `__getattr__()` különleges tagfüggvény (a `__getattribute__()` okosabb fajtája).

- Osztályleírók
 - Osztálytulajdonságok.
 - Statikus tagfüggvények.
 - Osztály tagfüggvények.
 - A szülő tagfüggvényeinek meghívása.
 - Együttműködő tagfüggvények.
 - Új gyémántdiagram nevű feloldás (new diamond diagram name resolution).
 - Korlátozott készletű osztálytulajdonságok gyenge kötésekkel.

Az új stílusú osztályokkal és a típusok és osztályok egyesítésével kapcsolatos tájékoztatásért fordulj a 252-es és 253-as PEP-ekhez vagy a korábban említett Guido-írásokhoz.

Összegzés

Amellett, hogy a Python új tulajdonságai egy csomó korábbi hibát orvosolnak, és nagymértékben előrelendítik ezt az eszékört, néhányan úgy gondolják, hogy ezek már sértik a Python korábbi egyszerű mivoltát. Ha szigorúan nézzük a dolgokat, talán hely adhatunk ennek a kétségnek. Mégis azért, hogy eltüntessük a korábbi zavaró hibákat és új tulajdonságokkal bővítjük a Python-t, valószínűleg egy sokkal használhatóbb eszközhöz jutunk. Az új változások semmilyen hatással nincsenek a korábbi programokra, vagy amennyiben mégis – mint az új osztásjel esetén –, úgy az alkalmazkodásra és az átállásra még jócskán van időnk.

Végezetül pedig a *Kapcsolódó címekben* néhány komolyabb leírást találhatunk, úgymint *Andrew Kuchlin* „A Python 2.2 új tulajdonságai” című írását, valamint egy előadást Guidótól, amelyet a még összel megrendezett Python-találkozón tartott. A Python 2.2.1-es változata letölthető a Python honlapjáról. Jó munkát mindenkinek!

Linux Journal 2002. július, 99. szám

Wesley J. Chun

a „Core Python Programming” írója. Több mint egy évtizede foglalkozik programozással és oktatással. A Yahoo! „Mail” és „People” szolgáltatásai is részben az ő segítségével jöttek létre. Jelenleg a Synarcnál, egy klinikai szolgáltatásokkal foglalkozó cégnél dolgozik, ahol Pythonban fejlesztett alkalmazások segítségével a betegek panaszait elemezve próbálják megkönnyíteni a radiológiai dolgozók munkáját.

Kapcsolódó címek

Dr. David Mertz – Charming Python: Iterators and simple generators (A Python léptetőiről és előállítóiról), 2001. szeptember.

➔ <http://www-106.ibm.com/developerworks/library/l-pycon.html?n-l-9271>

Wesley J. Chun – Core Python Programming a Prentice Hall kiadó gondozásában, 2001.

Core Python Programming kiegészítő honlap

➔ <http://starship.python.net/crew/wesc/cpp>